

DATUM

AAN Commissie RGW / PS

VAN Gedeputeerde Hanke Bruins Slot

ONDERWERP Landelijke Bossenstrategie & 2 bijlagen

Hierbij stuur ik u ter kennisgeving de landelijke Bossenstrategie. Deze is op 18 november jl. door minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) aan de Tweede Kamer aangeboden. Zowel de Kamerbrief als de Beleidsagenda 'Bos voor de Toekomst' zijn bijgevoegd.

Ambities en doelen

Met deze bossenstrategie streven Rijk en provincies naar een gezond, toekomstbestendig en maatschappelijk gewaardeerd bos in 2030. Dit streefbeeld richt zich op een aantal ambities:

1. Meer bos

Er wordt verkend hoe we in 2030 10 procent meer bos (37.000 ha) kunnen realiseren, zoals in het Klimaatakkoord is afgesproken:

- 15.000 ha binnen het Natuurnetwerk Nederland
- 3.400 ha boscompensatie van Natura 2000 gebieden
- 19.000 ha buiten het Natuurnetwerk Nederland

2. Vitaal bos

Om de kwaliteit van bossen te verbeteren wordt gestreefd naar het verbeteren van omgevingsfactoren, het geven van een kwaliteitsimpuls en het (op onderdelen) aanpassen van bosbeheer. Van belang hierbij is o.a. het klimaatbestendig maken van bos, waarbij onderwerpen zoals stikstofdepositie, verdroging en verzuring een rol spelen.

3. Bomen buiten het bos

Op de langere termijn wordt gestreefd naar 10 procent groenblauwe dooradering in het landelijk gebied. Ook wordt de ontwikkeling van agroforestry ondersteund. Dit kan een flinke bijdrage leveren aan de toename van het aantal houtige landschapselementen en bosuitbreiding via bijvoorbeeld voedselbossen. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om het aantal bomen toe te laten nemen in en rond de steden en dorpen.

4. Gebruik van het bos

Voldoende natuur om te recreëren is belangrijker dan ooit tevoren. Bosuitbreiding en verbetering van de kwaliteit van bos dragen bij aan een duurzaam gebruik. Aanvullend wordt ingezet op het stimuleren van hoogwaardig gebruik van hout (en biobased bouwen).

Status

De Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BACVP) van het IPO heeft de landelijke bossenstrategie op 14 november jl. vastgesteld en de geformuleerde ambities onderschreven.

De realisatie van de opgaven vraagt om inspanning van verschillende overheden en maatschappelijke actoren. Rijk en provincies maken nog nadere afspraken die randvoorwaardelijk zijn om deze opgaven te realiseren, zoals financiering van de opgaven.

De landelijke bossenstrategie vormt de kapstok voor de provinciale uitwerking. Dat betekent dat Provinciale Staten zelf, op voordracht van het College van Gedeputeerde Staten, het strategisch bosbeleid voor de provincie Utrecht vaststellen. Dit vormt provinciaal beleid waarbij eigen beleidsmatige en inhoudelijke keuzes worden gemaakt.

In het strategisch bosbeleid voor de provincie Utrecht gaat het bijvoorbeeld over het aantal hectaren nieuw te realiseren bos, hoe we ons waardevol bos beschermen, welk beleid we ontwikkelen voor agroforestry en welke maatregelen genomen moeten worden om de kwaliteit van onze bossen te behouden en te versterken. Dit doen we in afstemming met provinciale programma's en opgaven en samen met onze partners in de gebieden.

Doorwerking provinciale uitwerking

In het strategisch bosbeleid worden dezelfde vier hoofdthema's als in de landelijke bossenstrategie concreet uitgewerkt, toegespitst op de provincie Utrecht. In de zomer van 2021 zal het strategisch bosbeleid worden voorgelegd aan GS en PS ter vaststelling. In de uitwerking van het strategisch bosbeleid worden een aantal moties en kansrijke ontwikkelingen opgenomen en verwerkt. In het kort worden een aantal hieronder uitgelicht.

(ingetrokken) Motie 97 'Financiering met CO2'

Ik heb u toegezegd (d.d. 30 oktober 2019) om te onderzoeken in hoeverre nieuwe natuur gefinancierd kan worden door de verkoop van groencertificaten aan bedrijven en inwoners die hun CO2-voetafdruk willen verlagen. In de landelijke bossenstrategie is als mogelijke financieringsbron ook de uitgifte van zogenaamde koolstofcertificaten genoemd. Het gaat daarbij om een vrijwillige private regeling. Bij de Stichting Nationale Koolstofmarkt wordt onderzocht op welke wijze deze koolstofcertificaten kunnen worden uitgegeven en verkocht. Momenteel wordt onderzocht of uitgifte van groencertificaten een bijdrage kan leveren aan de realisering van nieuw bos in de Groene Contour en op welke wijze het kan worden opgenomen in het strategisch bosbeleid.

Motie 168 'Bomenfonds'

Er wordt in het kader van het strategisch bosbeleid momenteel onderzocht of het zinvol is een Bomenfonds op te richten dat een balans bijhoudt van gekapte en her te planten bomen en de CO2-uitstoot in aantallen te planten bomen. In de landelijke bossenstrategie wordt hier geen uitspraak over gedaan.

Motie 68 'Bomen Actieplan'

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het Bomen Actieplan provincie Utrecht. De Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) heeft, samen met verschillende maatschappelijke organisaties, in opdracht van de provincie een inventarisatie gemaakt van bestaande plannen, nieuwe initiatieven en ideeën. Die laat zien welke mogelijkheden er zijn om in 2020-2023 600.000 extra bomen aan te planten in de provincie Utrecht. Het Bomen Actieplan is een bouwsteen voor het strategisch bosbeleid en wordt daarin verwerkt.

Agroforestry

Net zoals in de landelijke bossenstrategie zien we agroforestry als een positieve en kansrijke ontwikkeling binnen het strategisch bosbeleid. Agroforestry (waar voedselbossen een vorm van is) kan bijdragen aan uitbreiding van bos en houtige landschapselementen in het landelijk gebied. We onderzoeken momenteel wat de mogelijkheden zijn om voedselbossen te ontwikkelen in het landelijk gebied en of er kansen zijn in gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland. Agroforestry biedt kansen voor versterking van de landschappelijke identiteit en het vergroten van de biodiversiteit en kan verder een belangrijke bijdrage leveren bij tal van provinciale opgaven zoals de transitie naar een circulaire en natuur inclusieve landbouw, klimaatadaptatie en het strategisch bosbeleid.

De wijze waarop agroforestry een bijdrage kan leveren vraagt ruimtelijke uitwerking en regionaal maatwerk. We zetten daarom als provincie Utrecht in op het ontwikkelen van beleid voor agroforestry en in het bijzonder voor voedselbossen binnen het kader van het strategisch bosbeleid. Op dit moment wordt tevens een voornemen verder uitgewerkt om deel te nemen aan de Greendeal Voedselbossen. Met een groot aantal partijen, waaronder het ministerie van LNV, enkele provincies, waterschappen, terreinbeheerders, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties worden afspraken gemaakt om vraagstukken rondom voedselbossen gezamenlijk en gecoördineerd aan te pakken.